

**Πρόταση της Ριζοσπαστικής Πρωτοβουλίας Τ.Ε.Ε. – Α.Μ.
για τα επαγγελματικά δικαιώματα των μηχανικών**

Ομάδα σύνταξης:

Κιρτάζογλου Σοφία, Αρχιτέκτονας Μηχανικός
Πλασάτης Δημήτριος, Πολιτικός Μηχανικός

Καβάλα, Αύγουστος 2014

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	3
Κεφάλαιο 1: Η κατάσταση στην εγχώρια αγορά. Ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.	4
1.1 Νομοθεσία.....	4
1.1.1 Το Σύνταγμα της Ελλάδος	4
1.1.2 Επαγγελματικά δικαιώματα	4
1.1.3 Ευρωπαϊκή νομοθεσία	5
1.2 Αναγνώριση πτυχίων εξωτερικού και επαγγελματικών δικαιωμάτων	7
Κεφάλαιο 2: Η κατάσταση έως σήμερα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση	8
2.1 Οι Πολυτεχνικές Σχολές από την ίδρυσή τους μέχρι σήμερα.....	8
2.2 Τα Κ.Α.Τ.Ε.Ε. και τα Τ.Ε.Ι.	8
2.3 Κολλέγια	9
2.4 Πολιτικές μετά την εφαρμογή του μνημονίου.....	10
Κεφάλαιο 4: Ρόλος Τ.Ε.Ε.....	11
Κεφάλαιο 5: Συμπεράσματα – Προτάσεις	13
Παράρτημα Ι	15

Εισαγωγή

Τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα αντιμετωπίζουμε μια προσπάθεια ριζικής αναδιάρθρωσης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των μηχανικών, μια συνεχή υποβάθμιση του έργου μας και εμπορευματοποίηση της εργασίας μας.

Η πιο πρόσφατη εξέλιξη είναι ο Ν. 4254/2014 με τίτλο «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν.4046/2012 και άλλες διατάξεις», που ψηφίστηκε στη Βουλή τον περασμένο Απρίλιο. Με το συγκεκριμένο νόμο πραγματοποιείται η πλήρης απορρύθμιση του επαγγέλματος του μηχανικού, η οποία έρχεται να προστεθεί στην πληθώρα των μνημονιακών μέτρων που έχουν οδηγήσει τον κλάδο στη σημερινή οδυνηρή κατάσταση.

Επίσης, έχοντας υπόψη τις εξελίξεις που έπονται, κρίθηκε αναγκαίο από το Τ.Ε.Ε.-Α.Μ. η σύσταση μιας Επιτροπής Επαγγελματικών Θεμάτων, με σκοπό τη διατύπωση μιας ολοκληρωμένης άποψης για τον τρόπο άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού. Η παρούσα εργασία αποτελεί μια προσπάθεια ανάλυσης της σημερινής κατάστασης και δημιουργίας ενός πλαισίου αρχών, βάσει του οποίου μπορεί να οργανωθεί ο τρόπος απόδοσης επαγγελματικών δικαιωμάτων στους μηχανικούς.

Ωστόσο, ο τρόπος αυτός δεν μπορεί να εξεταστεί ανεξάρτητα από το σύστημα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τις μεγάλες αλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί σε αυτό τις δύο τελευταίες δεκαετίες. Αρχικά, καταγράφεται και αναλύεται όλη η σχετική νομοθεσία και το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας, στη συνέχεια εξετάζονται οι πολιτικές παράμετροι που καθορίζουν τον τρόπο άσκησης του επαγγέλματος και ο ρόλος του Τ.Ε.Ε., έτσι ώστε να διατυπωθεί μια ολοκληρωμένη πρόταση που να καλύπτει τις ανάγκες τόσο της χώρας, όσο και των μηχανικών, χωρίς να εγκλωβιζόμαστε σε τεχνητά αδιέξοδα που προκύπτουν από τη σημερινή οικονομική κατάσταση.

Κεφάλαιο 1: Η κατάσταση στην εγχώρια αγορά. Ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία.

1.1 Νομοθεσία

1.1.1 Το Σύνταγμα της Ελλάδος

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Συντάγματος, όπως έχει ερμηνευθεί και από το Συμβούλιο της Επικρατείας (Απόφαση 678/2005), υπάρχει ιδιαίτερη μέριμνα για την προστασία της ανώτατης εκπαίδευσης απέναντι στην επαγγελματική εκπαίδευση, καθώς υπάρχουν κάποια ποιοτικά χαρακτηριστικά που τη διακρίνουν: «...από τις διατάξεις του Συντάγματος προκύπτει ότι η ανώτατη εκπαίδευση και η ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση ανήκουν μεν στην ίδια τρίτη βαθμίδα, διακρίνονται όμως σαφώς μεταξύ τους ως προς την αποστολή και την οργάνωση. Βασική αποστολή των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι η καλλιέργεια της επιστήμης, που αναλύεται σε έρευνα και διδασκαλία. Αντιθέτως, η επαγγελματική εκπαίδευση που χορηγείται από σχολές ανώτερης βαθμίδας αποσκοπεί στη μετάδοση ειδικών γνώσεων και εμπειριών καταλλήλων για την άσκηση ορισμένου επαγγέλματος και αντιστοίχως στη δημιουργία στελεχών απαραίτητων για τη λειτουργία της σύγχρονης οικονομίας. Διαφορετική είναι και η οργανωτική διάρθρωση, αφού η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται από Ν.Π.Δ.Δ. με πλήρη αυτοδιοίκηση, από καθηγητές που απολαύουν προσωπικής ανεξαρτησίας ανάλογης με εκείνης των δικαστικών λειτουργών... ο διαχωρισμός αυτός των ΑΕΙ από τις σχολές ανώτερης βαθμίδας που παρέχουν επαγγελματική ή άλλη ειδική εκπαίδευση δεν μπορεί να ματαιωθεί αμέσως από τον κοινό νομοθέτη ούτε να καταστρατηγηθεί... ώστε να μην παρέχεται σε αυτές η επιτασσομένη από το Σύνταγμα επαγγελματική εκπαίδευση ή άλλη ειδική εκπαίδευση, αλλά εκπαίδευση προσομοιάζουσα προς την παρεχόμενη από τα ΑΕΙ.»

Η ποιοτική διαβάθμιση μεταξύ των Α.Ε.Ι. και των υπόλοιπων σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οδηγεί και στη διαφοροποίηση στο εύρος των επαγγελματικών δικαιωμάτων. Η εξομοίωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Πανεπιστημιακής και μη Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης οδηγεί στην πραγματικότητα στην εξομοίωση των τίτλων σπουδών, γεγονός που έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 16 του Συντάγματος.

1.1.2 Επαγγελματικά δικαιώματα

Το θεσμικό πλαίσιο που ίσχυε μέχρι την ψήφιση του Ν. 4254/2014 παρουσιάζεται στο Παράρτημα Ι, όπως αυτό καταγράφηκε από την Ομάδα Εργασίας του Τ.Ε.Ε.-Τ.Κ.Μ. «Ειδικότητες και Επαγγελματικά Δικαιώματα» (Θεσσαλονίκη 2006). Δύο ήταν οι βασικοί νόμοι, με βάση τους οποίους ρυθμίστηκαν τα δικαιώματα των περισσότερων ειδικοτήτων: ο Ν. 4663/1930 «Περί εξασκήσεως του επαγγέλματος του πολιτικού μηχανικού, αρχιτέκτονος και τοπογράφου» και ο Ν. 6422/1934 «Περί ασκήσεως του επαγγέλματος του μηχανολόγου, του ηλεκτρολόγου και του μηχανολόγου ηλεκτρολόγου μηχανικού, ως και του ναυπηγού».

Με την ψήφιση του Ν. 4254/2014 και συγκεκριμένα με την υποπαράγραφο ΙΓ.12, αντικαθίσταται ο Ν. 4663/1930. Εξισώνονται οι Πολυτεχνικές Σχολές με τα Κολλέγια, υποβαθμίζοντας έτσι την ποιότητα των έργων, κατακερματίζεται η γνώση και τα επαγγελματικά δικαιώματα, αναιρούνται τα σημερινά δικαιώματα που λαμβάνει ο μηχανικός με το δίπλωμά του και τα οποία θα καθοριστούν με μελλοντικά Προεδρικά Διατάγματα και σε πολλές περιπτώσεις θα απαιτείται η λήψη πιστοποίησης, με την ανάλογη φυσικά αμοιβή, για την άσκηση του επαγγέλματος.

Πιο συγκεκριμένα, με το άρθρο 4, της υποπαραγράφου ΙΓ.12, του Ν. 4254/2014, το δίπλωμα του μηχανικού κινδυνεύει να μην έχει καμία επαγγελματική ισχύ. Διαχωρίζονται «ειδικότητες μηχανικών με ειδικότερα προσόντα, πέραν του βασικού κύκλου σπουδών», θεσπίζονται «περιορισμοί ως προς τη δυνατότητα άσκησης συγκεκριμένης επαγγελματικής δραστηριότητας σε περιπτώσεις τεχνικών έργων ή τμημάτων αυτών των οποίων η μελέτη και η κατασκευή και η λειτουργία τους απαιτεί ιδιαίτερη επιστημονική και τεχνική κατάρτιση και γνώση για λόγους δημοσίου συμφέροντος και δημόσιας ασφάλειας» και καλείται το Τ.Ε.Ε. να παίξει ένα καινούριο ρόλο, όχι υποστηρικτικό προς τους μηχανικούς, αλλά ελεγκτικό με σαφές χρηματικό όφελος.

Υπήρξαν αρκετές προσπάθειες για να λυθούν τα προβλήματα που υπάρχουν, εδώ και δεκαετίες, μεταξύ των ειδικοτήτων χωρίς όμως να υπάρχει αποτέλεσμα. Όμως στην πραγματικότητα με την ψήφιση του παραπάνω νόμου αφαιρούνται τα επαγγελματικά δικαιώματα από όλους τους μηχανικούς. Το δίπλωμα δε θα συνεπάγεται και την απόκτηση σαφούς όγκου επαγγελματικών δικαιωμάτων, όπως γίνεται σήμερα στις περισσότερες τουλάχιστον ειδικότητες, αλλά ο καθένας θα μπορεί να αποκτήσει τμήμα δικαιωμάτων, αφού πρώτα πληρώσει, περάσει εξετάσεις και πιστοποιηθεί.

Σήμερα υπάρχει η πιστοποίηση μόνο για τους ενεργειακούς επιθεωρητές και τους ελεγκτές δόμησης. Ας σκεφτούμε τι θα γίνει αν χρειάζεται ειδική πιστοποίηση για κατάθεση φακέλου στις Υπηρεσίες Δόμησης, για την έκδοση άδειας καταστημάτων ή για τη στατική μελέτη κτιρίων; Πόσοι από εμάς θα έχουμε τη δυνατότητα να αποκτήσουμε όλα τα επαγγελματικά δικαιώματα που σήμερα κατέχουμε λόγω ειδικότητας; Πόσοι από εμάς θα καταφέρουμε να επιβιώσουμε έχοντας απέναντί μας μεγάλες τεχνικές εταιρείες που θα μπορούν να ικανοποιήσουν πλήρως τις ανάγκες των πελατών; Το δίπλωμα του μηχανικού δε θα έχει καμία επαγγελματική ισχύ εάν δεν επιτύχουμε στις εξετάσεις και δεν θα μπορούμε να αναλάβουμε συνολικά ένα τεχνικό έργο αφού θα απαιτείται μεγάλος αριθμός πιστοποιήσεων. Η μοναδική εναλλακτική λύση τότε θα είναι η εργασία ως μισθωτός σε κάποια μεγάλη εταιρεία χωρίς εργασιακά δικαιώματα, όπως άλλωστε εργάζεται σήμερα η πλειοψηφία των μισθωτών μηχανικών.

Σε όλα αυτά έρχεται να προστεθεί και η εξίσωση των πτυχίων μας με αυτά Σχολών μη Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (Κολλέγια, Ι.Ε.Κ.), που θα έχει ως άμεση συνέπεια την υποβάθμιση της προσφερόμενης γνώσης από τα ελληνικά Πανεπιστήμια. Οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις δεν αφορούν στα Τ.Ε.Ι., οι απόφοιτοι των οποίων έχουν κατοχυρωμένα ήδη πολλά από τα επαγγελματικά μας δικαιώματα. Σκοπός είναι η ύπαρξη πληθώρας μηχανικών με πολύ εξειδικευμένες γνώσεις, που δε θα μπορούν να ασκούν ολοκληρωμένα το επάγγελμα και θα αμείβονται πενιχρά. Όλοι ανεξαρτήτως - διπλωματούχοι, απόφοιτοι Τ.Ε.Ι. και Κολεγίων - θα βρισκόμαστε σε μια διαρκή διαδικασία εξετάσεων και πιστοποιήσεων με πολύ μεγάλο κόστος και πολύ μικρές απολαβές.

Δημιουργείται λοιπόν η εντύπωση, ότι όλα αυτά τα μετρά εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο «απελευθέρωσης» του επαγγέλματος με απώτερο στόχο τη μείωση των τιμών προς όφελος του καταναλωτή και την εξασφάλιση της ποιότητας των κατασκευών. Ο ισχυρισμός όμως αυτός δεν είναι σωστός. Για παράδειγμα, η κατάργηση των ελάχιστων αμοιβών έγινε με δικαιολογία τη μείωση του κόστους των αδειών, ώστε να τονωθεί η οικοδομική δραστηριότητα. Στην πράξη οι κατασκευές πλέον έχουν μηδενιστεί και οι μηχανικοί, έρμαιοι του σκληρού ανταγωνισμού, μείωσαν όχι μόνο τις τιμές, αλλά ταυτόχρονα την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών και έργων. Ομοίως, ο κατακερματισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων και της γνώσης είναι απολύτως αντιεπιστημονικός και επιφέρει άμεσα την επιδείνωση της ποιότητας του παραγόμενου έργου.

1.1.3 Ευρωπαϊκή νομοθεσία

Οι εξελίξεις, βέβαια, στο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης και των επαγγελματικών δικαιωμάτων έχουν ξεκινήσει εδώ και αρκετά χρόνια. Με τη **Συνθήκη της Σορβόνης** (Μάιος 1998) μπήκαν οι βάσεις για τη δημιουργία ενός Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης. Για πρώτη φορά δόθηκε η κατεύθυνση για σύγκλιση των εκπαιδευτικών συστημάτων στην Ευρώπη, για δια βίου κατάρτιση, για διαχωρισμό των κύκλων σπουδών και για κινητικότητα των φοιτητών και των εκπαιδευτικών.

Οι μεγάλες αλλαγές, όμως, αποφασίστηκαν με την περιβόητη **Συνθήκη της Μπολόνια** (Ιούνιος 1999), όπου συμμετείχαν υπουργοί Παιδείας από 29 χώρες της Ευρώπης. Το πλαίσιο μέσα στο οποίο ψηφίστηκε η Συνθήκη της Μπολόνια είχε ήδη διαμορφωθεί από τους διεθνείς οργανισμούς και τις επιταγές της παγκοσμιοποίησης που επιθυμούσαν την “απελευθέρωση” των ιδιαίτερα κερδοφόρων αγορών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την κινητικότητα όχι μόνο των φοιτητών, αλλά και του εκπαιδευμένου προσωπικού (παράδειγμα οι χιλιάδες πτυχιούχοι που έχουν φύγει από τις χώρες του Νότου για να εργαστούν στο Βορρά). Βασικοί άξονες ήταν:

- Η δημιουργία ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης, αλλά ταυτόχρονα και η δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς εργασίας, όπου το εξειδικευμένο προσωπικό μπορεί να

- μετακινείται ανάλογα με τις ανάγκες των επιχειρήσεων.
- Η απαλλαγή της υποχρέωσης χρηματοδότησης της ανώτατης εκπαίδευσης και των δημόσιων πανεπιστημίων.
- Ο κατακερματισμός των σπουδών σε δύο κύκλους, προπτυχιακό και μεταπτυχιακό, με τον πρώτο να είναι τουλάχιστον τριετούς φοίτησης και απαραίτητος για το δεύτερο. Οι σπουδές δηλαδή δε βασίζονται σε ένα ολοκληρωμένο επιστημονικό υπόβαθρο, καθώς αυτό είναι αδύνατον να αποκτηθεί σε τρία χρόνια, αλλά στην αποσπασματική γνώση που οδηγεί στην περιορισμένη επαγγελματική δραστηριότητα. Ο μεταπτυχιακός τίτλος είναι τίτλος εξειδίκευσης και το αντικείμενό του υπαγορεύεται από τις ανάγκες της αγοράς, η οποία πολλές φορές τον χρηματοδοτεί.
- Η υιοθέτηση ενός κοινού συστήματος διδακτικών μονάδων (ECTS: European Credit Transfer System), που μετατρέπει τη γνώση σε ανταλλάξιμο εμπόρευμα.
- Η αντιστοίχιση των σπουδών με το Diploma Supplement («Συμπλήρωμα Διπλώματος»).

Ακολούθησαν και άλλες Σύνοδοι, όπως στην **Πράγα** (Μάιος 2001) και στο **Βερολίνο** (Σεπτέμβριος 2003), όπου ελεγχόταν η πρόοδος στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων. Στις περισσότερες χώρες οι αλλαγές δεν προχώρησαν με γρήγορους ρυθμούς, καθώς υπήρχαν έντονες αντιδράσεις. Έτσι, στο Βερολίνο ανανεώθηκε η συμφωνία των κρατών-μελών και δόθηκαν κατευθύνσεις για την καλύτερη υλοποίηση των αποφάσεων. Ακόμα και σήμερα πάντως, τα συστήματα εκπαίδευσης στις χώρες της Ε.Ε. δεν έχουν εναρμονιστεί πλήρως και σε επόμενο κεφάλαιο περιγράφεται τι ισχύει σε άλλα κράτη.

Επίσης, μετά την ευρωπαϊκή απόφαση της Λισσαβόνας το 2000, που έθιγε τα θέματα της δια βίου κατάρτισης και της εργασίας, ήρθε η **Οδηγία 2005/36/ΕΚ** σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων. Στην Ελλάδα εφαρμόστηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 38/2010 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 78 τ. Α), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ενσωματώνει τις Οδηγίες: α) 2005/36/ΕΚ «Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων», β) 2006/100/ΕΚ «Οδηγία 2006/100/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 για την προσαρμογή ορισμένων οδηγιών στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων, λόγω της προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας» και γ) 2013/25/ΕΕ «Οδηγία 2013/25/ΕΕ του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013 για την προσαρμογή ορισμένων οδηγιών στον τομέα του δικαιώματος εγκατάστασης και ελεύθερης παροχής υπηρεσιών». Επί της ουσίας δίνεται η δυνατότητα αναγνώρισης όχι του τίτλου σπουδών που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένα επαγγελματικά δικαιώματα βάσει της εθνικής νομοθεσίας και των αναγκών της χώρας, αλλά αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποδοθεί από τη χώρα προέλευσης. Παρακάμπτονται δηλαδή όλοι οι περιορισμοί που πηγάζουν από την ελληνική πραγματικότητα και το άρθρο 16 του Συντάγματος και διαφυλάσσουν το συμφέρον τόσο των αποφοίτων των ελληνικών πανεπιστημίων, όσο και το δημόσιο συμφέρον. Γίνονται αποδεκτοί τίτλοι σπουδών Bachelor+Master (4 χρόνια μη ενιαίου επιστημονικού κύκλου σπουδών) ως ισότιμοι των πτυχίων των ελληνικών Πολυτεχνείων.

Ανάμεσα στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές αποφάσεις, οδηγίες και νόμους, αξίζει να αναφερθούμε στο **Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Ακαδημαϊκών Μονάδων**, το οποίο υιοθετήθηκε στην Ελλάδα με το ΦΕΚ 1466/Β/13-08-2007. Σύμφωνα με το σύστημα αυτό, καθιερώνεται το ECTS που αντιστοιχεί κάθε πτυχίο, τμήμα σπουδών ή μάθημα σε διδακτικές μονάδες. Αρχικά, δημιουργήθηκε η ανάγκη για αντιστοίχιση προγραμμάτων σπουδών στα πλαίσια της Συνθήκης της Μπολόνια, αλλά στην πορεία εξελίχτηκε σε ένα σύστημα συσσώρευσης μονάδων, που θέτει ως στόχο των σπουδών όχι τη γνώση, αλλά τη συγκέντρωση «εφοδίων» για την αγορά εργασίας. Ταυτόχρονα, επιχειρείται η ενοποίηση όλων των μορφών μεταλυκειακής εκπαίδευσης, τυπικής, άτυπης ή και επαγγελματικής εμπειρίας, με την τυποποίησή τους, μέσω του συστήματος των πιστωτικών μονάδων, αλλά και την πιστοποίησή τους μέσω της αξιολόγησης από το **Εθνικό (και Ευρωπαϊκό) Πλαίσιο Προσόντων**. Το πλαίσιο αυτό, το οποίο εγκρίθηκε τον Απρίλιο στην 23η Συνεδρίαση της αρμόδιας Συμβουλευτικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, μπορεί να ορίζει μέχρι και λεπτομέρειες που έχουν να κάνουν με τα προγράμματα

σπουδών, τις πιστωτικές μονάδες που αντιστοιχούν σε κάθε κλάσμα γνώσης ή δεξιότητας και οδηγεί τους μελλοντικούς εργαζόμενους ατομικά σε μία από τις οκτώ κλίμακες προσόντων, καταργώντας τα ενιαία πτυχία και τα αντίστοιχα σε αυτά, συλλογικά δικαιώματα. Ο κάθε φοιτητής είναι σε μια διαρκή διαδικασία συλλογής μονάδων, τις οποίες μπορούν να παρέχουν όχι μόνο τα Πανεπιστήμια, αλλά ακόμα και τα κέντρα κατάρτισης. Αν συνδυαστεί το σύστημα αυτό με τη δια βίου εκπαίδευση, την αναγνώριση των Κολλεγίων και τις πιστοποιήσεις, αντιλαμβανόμαστε ότι ο μηχανικός δε θα αξιολογείται με βάση ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών με επιστημονική αρτιότητα, αλλά με βάση τον αριθμό των διδακτικών μονάδων που θα συγκεντρώνει.

1.2 Αναγνώριση πτυχίων εξωτερικού και επαγγελματικών δικαιωμάτων

Μέχρι το Π.Δ. 38/2010, όπως τροποποιήθηκε με τους Ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α'), 4111/2013 (ΦΕΚ 18 Α') και 4205/2013 (ΦΕΚ 242 Α'), η διαδικασία αναγνώρισης των τίτλων σπουδών του εξωτερικού γινόταν μόνο μέσα από τις διαδικασίες του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., που αποτελεί το φορέα αναγνώρισης των ακαδημαϊκών προσόντων.

Όμως, πλέον είναι δυνατή η διαδικασία αναγνώρισης επαγγελματικής ισοδυναμίας. Δηλαδή, ο κάτοχος επαγγελματικών προσόντων σε μια χώρα της Ε.Ε. μπορεί αυτόματα να κατέχει τα ίδια επαγγελματικά προσόντα και σε οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή χώρα, χωρίς να είναι αναγκασμένος να εξασφαλίσει την ισοδυναμία των πανεπιστημιακών τίτλων, παρακάμπτοντας τους περιορισμούς που προκύπτουν από το άρθρο 16 του Συντάγματος. Η διαδικασία αυτή στην Ελλάδα πραγματοποιείται μέσα από το Σ.Α.Ε.Π. (Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων). Αποσυνδέεται, έτσι, η ακαδημαϊκή γνώση από τα επαγγελματικά δικαιώματα και ανοίγει διάπλατα ο δρόμος για την αναγνώριση όλων των Κολλεγίων, εσωτερικού και εξωτερικού, και για την υποβάθμιση της δωρεάν δημόσιας εκπαίδευσης, που έχει ως βάση την επιστήμη και την ολιστική γνώση.

Κεφάλαιο 2: Η κατάσταση έως σήμερα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

2.1 Οι Πολυτεχνικές Σχολές από την ίδρυσή τους μέχρι σήμερα

Η πρώτη Πολυτεχνική Σχολή ιδρύθηκε το 1836 ως «Βασιλικό Σχολείο των Τεχνών» και μετονομάστηκε σε Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο το 1873. Με τη γέννηση του νεοελληνικού κράτους απουσίαζαν οι εκπαιδευμένοι μηχανικοί και τεχνίτες που θα συνέβαλαν στην ανάπτυξή του. Το ΕΜΠ οργανώθηκε σύμφωνα με τα πρότυπα του «Ηπειρωτικού» (Continental) Ευρωπαϊκού συστήματος εκπαίδευσης των μηχανικών, που βασιζόταν σε **ένα ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο** και σε **διάρκεια σπουδών πέντε ετών**. Αποτέλεσε βασικό πυλώνα της ανάπτυξης και ανασυγκρότησης της χώρας, στελεχώνοντας τις δημόσιες και ιδιωτικές τεχνικές υπηρεσίες και εταιρείες με επιστήμονες μηχανικούς υψηλού επιπέδου. Η μεγάλη εθνική προσφορά και η κατάκτηση διακεκριμένης θέσης τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό, οφείλονται στις υψηλές δομικές του προδιαγραφές, το επίπεδο των διδασκόντων και της υλικοτεχνικής υποδομής.

Από τότε έχουν ιδρυθεί άλλες επτά Πολυτεχνικές Σχολές με πλήθος τμημάτων και ειδικοτήτων, που προέκυψαν άλλοτε από τις ανάγκες της χώρας και άλλοτε από την πολιτική βούληση των κυβερνήσεων. Όλες οι σχολές είναι δημόσιες, πενταετούς φοίτησης με έμφαση στην επιστήμη, στην έρευνα και την αδιάσπαστη ενότητα των σπουδών με ενιαίο κύκλο σπουδών και μικρό αριθμό μαθημάτων κατεύθυνσης, που επιτρέπουν στον διπλωματούχο να έχει μια ολιστική αντιμετώπιση της μηχανικής.

2.2 Τα Κ.Α.Τ.Ε.Ε. και τα Τ.Ε.Ι.

Τη δεκαετία του 1960, διατυπώθηκε η ανάγκη για τη δημιουργία ανώτερης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης, οι οποίες ακολούθησαν τις εξελίξεις στο διεθνή χώρο και ιδιαίτερα στις ΗΠΑ, όπου από τη δεκαετία του 1950 είχαν ήδη αναπτυχθεί διάφορες οικονομικές θεωρίες όσον αφορά την εκπαίδευση και την οικονομική ανάπτυξη. Οι θεωρίες αυτές στην Ελλάδα και προωθήθηκαν από φορείς, όπως η Επιτροπή Παιδείας του 1957, αλλά και από διεθνείς οργανισμούς όπως ο Ο.Ο.Σ.Α., ακόμα και από εξέχοντες Έλληνες επιστήμονες και ιδιαίτερα από τον τότε Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος Καθ. Ξ. Ζολώτα.

Παράλληλα, η ελληνική οικονομία αναπτύσσονταν τότε με ταχύτατους ρυθμούς, όπως και η βιομηχανία της χώρας. Η αύξηση της απασχόλησης και ιδιαίτερα των εξειδικευμένων στελεχών, στα πλαίσια μίας ραγδαία αναπτυσσόμενης οικονομίας, οδήγησε στην ανάγκη της δημιουργίας στελεχών μεταδευτεροβάθμιας/τριτοβάθμιας μη πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, που θα στελέχωναν τις δημιουργούμενες θέσεις που απαιτούσαν υψηλές θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες.

Έτσι, για την κάλυψη των παραπάνω αναγκών, επιλέχθηκε η δημιουργία των Κέντρων Ανώτερης Τεχνικής Εκπαίδευσης (Κ.Α.Τ.Ε.), που υλοποιήθηκε με τον αναγκαστικό νόμο ΑΝ 652/1970, με διάρκεια σπουδών τρία έτη (έξι εξάμηνα).

Τα Κ.Α.Τ.Ε., όπως αναφερόταν τότε, στόχευαν στην κάλυψη των επιτακτικών αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό, στον τομέα της βιομηχανίας, γεωργίας, επιχειρήσεων και υγείας, στα πλαίσια γενικών μεταρρυθμίσεων της εκπαίδευσης, ώστε να προσαρμοσθεί στις απαιτήσεις της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

Με την ίδρυση των Κ.Α.Τ.Ε., οι τότε Σχολές Υπομηχανικών Αθήνας και Θεσσαλονίκης λειτούργησαν, αρχικά, ως ανεξάρτητες Ανώτερες Σχολές Τεχνολόγων Μηχανικών (ΑΣΤΕΜ) και αργότερα ενσωματώθηκαν, μετά την ίδρυση, όπως θα αναφέρουμε παρακάτω, των Κέντρων Ανώτερης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Κ.Α.Τ.Ε.Ε.), η μεν πρώτη στο Κ.Α.Τ.Ε.Ε. Πειραιά, η δε δεύτερη στο ΚΑΤ.Ε.Ε. Θεσσαλονίκης.

Στη μεταπολίτευση και στα πλαίσια της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης που ακολούθησε, το 1976-77, τα Κ.Α.Τ.Ε. μετονομάστηκαν σε Κέντρα Ανώτερης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Κ.Α.Τ.Ε.Ε.) με τον Ν.576/77 «Περί οργανώσεως και διοικήσεως της Μέσης και Ανώτερης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως» (ΦΕΚ 102/Α'/13.4.1977), ο οποίος δημιούργησε, για την εποχή εκείνη, ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για την ανώτερη τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση. Ο χαρακτηρισμός της ως τριτοβάθμιας, είναι ένα από τα βασικότερα στοιχεία του νόμου.

Τη δεκαετία του '80 η ίδρυση πολλών νέων Κ.Α.Τ.Ε.Ε., δε βασίστηκε στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας, αλλά στην πολιτική βούληση των κυβερνήσεων. Τα Κ.Α.Τ.Ε.Ε. χρησιμοποιήθηκαν ως μέσο ενίσχυσης διαφόρων επαρχιακών πόλεων, χωρίς, βέβαια, να έχει προηγηθεί κάποια διαδικασία σχεδιασμού της εκπαίδευσης ή έστω κάποιες έρευνες σε περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο.

Η ίδρυσή τους, χωρίς προγραμματισμό, η αδυναμία κατοχύρωσης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων τους, η συνεχής παρέμβαση της πολιτείας στους διορισμούς του εκπαιδευτικού προσωπικού, και η ίδια η δομή των ιδρυμάτων, που αν και τριτοβάθμια δεν είχαν καμία αυτονομία ή έστω και περιορισμένη αυτοδιοίκηση, επειδή αποτελούσαν αποκεντρωμένες μονάδες του ΥΠΕΠΘ, οδήγησαν το θεσμό σε κρίση.

Παράλληλα, άρχισε να δημιουργείται η εντύπωση, ότι τα Κ.Α.Τ.Ε.Ε. λειτουργούσαν, ως μία δεύτερη υποβαθμισμένη διέξοδος για όσους ήθελαν να σπουδάσουν σε σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και δεν πέτυχαν να εισαχθούν σε πανεπιστημιακό ίδρυμα ή δε διέθεταν τα οικονομικά μέσα για να σπουδάσουν στο εξωτερικό.

Αποτέλεσμα ήταν το 1983 με το Ν. 1404/83 «Δομή και λειτουργία των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 173/Α'/24.11.83), όλα τα ΚΑΤ.Ε.Ε. μετονομάζονται σε Τ.Ε.Ι. Η δομή των νέων ιδρυμάτων, προσομοιάζει με εκείνη των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, αφού τα ιδρύματα είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, αυτοδιοικούμενα στα πλαίσια του νόμου και του εσωτερικού τους κανονισμού, και η εποπτεία του κράτους ασκείται από τον Υπουργό Παιδείας σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδρυτικού τους νόμου 1404/83.

Στα πλαίσια των γενικότερων αναδιαρθρώσεων στο χώρο της παιδείας στην Ευρώπη τα τελευταία χρόνια, το 2001 επιχειρήθηκε η ανωτατοποίηση των Τ.Ε.Ι.. Στην πραγματικότητα, όμως, προσπαθώντας να εφαρμοσθούν όλες οι ευρωπαϊκές οδηγίες, επιχειρήθηκε η υποβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Χωρίς καμία αξιολόγηση και χωρίς προσπάθεια εξίσωσης των προγραμμάτων σπουδών των Τ.Ε.Ι. με τα Α.Ε.Ι., η κατ' όνομα ανωτατοποίηση αποτελεί ένα καθοριστικό βήμα για τον πλήρη εναρμονισμό του συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με τις κατευθύνσεις της Μπολόνια και για τον κατακερματισμό του ενιαίου κύκλου σπουδών, που διαλύει κάθε επιστημονική γνώση.

2.3 Κολλέγια

Σε αντίθεση με το άρθρο 16 του Συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται μόνο από δημόσια ιδρύματα, εδώ και χρόνια λειτουργούν στη χώρα ιδιωτικά Κολλέγια, πιστοποιημένα από ξένα Πανεπιστήμια, τα οποία μέχρι σήμερα δεν έδιναν αναγνωρισμένους τίτλους σπουδών με αντίστοιχα επαγγελματικά δικαιώματα.

Ωστόσο, σταδιακά με διάφορες νομοθετικές ρυθμίσεις, ακολουθώντας τις ευρωπαϊκές οδηγίες, παρακάμπτεται η υποχρέωση για δημόσια δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση, οργανώνοντας την ιδιαίτερα κερδοφόρα αγορά τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με βάσει τα ιδρύματα και τις αρχές λειτουργίας ξένων χωρών. Με το Ν. 3696/2008 «Ίδρυση και λειτουργία Κολλεγίων και άλλες διατάξεις» αναγνωρίστηκαν τα Κολλέγια και πλέον μέσω του Σ.Α.Ε.Π. οι απόφοιτοί τους μπορούν να λαμβάνουν πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα, χωρίς να έχουν ισότιμους τίτλους σπουδών με τα ελληνικά Πανεπιστήμια.

Σε όλα αυτά έρχεται να προστεθεί και το «σχέδιο Αθηνά» για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Με πρόφαση το αυξημένο κόστος των πολλών τμημάτων Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. και το μεγάλο αριθμό αποφοίτων που δεν μπορούν να απορροφηθούν από την αγορά εργασίας, αποφασίστηκε η συγχώνευση και κατάργηση πολλών ιδρυμάτων και σχολών. Απώτερος στόχος, βέβαια, ήταν να οδηγηθούν, όσοι δεν καταφέρουν να επιτύχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις, στα ιδιωτικά Κολλέγια, πληρώνοντας αδρά αυτό που μέχρι σήμερα παρείχε το κράτος δωρεάν.

2.4 Πολιτικές μετά την εφαρμογή του μνημονίου

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η εφαρμογή των ευρωπαϊκών οδηγιών δεν προχώρησε με γοργούς ρυθμούς, καθώς υπήρχαν αντιδράσεις σε όλη την Ευρώπη από τις τοπικές κοινωνίες. Στην Ελλάδα, όμως, κάτω από την πίεση των μνημονίων, επιχειρήθηκε η ραγδαία επιβολή των κατευθύνσεων της Μπολόνια, η συστηματική υποβάθμιση της δημόσιας δωρεάν εκπαίδευσης μέσα από τον οικονομικό στραγγαλισμό και την υποστελέχωση των ιδρυμάτων. Η μετάλλαξη της φυσιογνωμίας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του κοινωνικού της ρόλου, δημιουργεί τις ιδανικές συνθήκες, ώστε τα Κολλέγια να εμφανίζονται «ελκυστικά» απέναντι στα δημόσια Πανεπιστήμια. Ας μην ξεχνάμε, όμως, πως στο όνομα του οικονομικού εξορθολογισμού των δημοσίων δαπανών, ψηφίζονται νόμοι που θα επηρεάσουν το οικονομικό, παραγωγικό μοντέλο και τις εργασιακές σχέσεις της χώρας για πολλά χρόνια.

Κεφάλαιο 4: Ρόλος Τ.Ε.Ε.

Τι ρόλο καλείται να παίξει το Τ.Ε.Ε. στην υπό διαμόρφωση πραγματικότητα;

Σύμφωνα με το άρθρο 4, δίνεται στο Τ.Ε.Ε. προθεσμία τεσσάρων μηνών, ώστε να γνωμοδοτήσει στη σχετική Επιτροπή για τον καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων, τον τρόπο άσκησης του επαγγέλματος του μηχανικού και το ρόλο που αυτό θα έχει από εδώ και στο εξής. Στη νέα αυτή πραγματικότητα, η κυβέρνηση, προσπαθώντας να αποποιηθεί το βάρος της μεγάλης ευθύνης για τη διάλυση του κλάδου των μηχανικών, επιδιώκει να εμπλέξει το Τ.Ε.Ε., ώστε να εφαρμόσει όλες τις μνημονιακές πολιτικές. Η εμπλοκή του Τ.Ε.Ε. στο Ν. 4254/2014 είναι στάση συνυπεύθυνου και συνενόχου στο έγκλημα. Η Κυβέρνηση δήθεν λαμβάνει υπόψη της το ενδεχόμενο κοινωνικό διακύβευμα και διαβουλεύεται με τον φορέα των μηχανικών. Το Τ.Ε.Ε. κολακεύεται από την ιδιαίτερη προσοχή που του προσφέρει η κυβέρνηση και συναινεί επί της ουσίας στην υλοποίηση των κρατικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.

Αυτό δεν έκανε, άλλωστε, και όλα τα προηγούμενα χρόνια; Ενώ ο κλάδος έχει πληγεί όσο κανένας άλλος στη χώρα, ποτέ δεν αντιστάθηκε ουσιαστικά και οργανωμένα. Αντιθέτως, συναίνεσε στην κατάργηση των ελάχιστων αμοιβών, δέχτηκε να στήσει έναν ολόκληρο φοροεισπρακτικό μηχανισμό (αυθαίρετα) εις βάρος της κοινωνίας και του περιβάλλοντος, όπως επίσης και να οργανώσει σεμινάρια και εξετάσεις για τις ενεργειακές επιθεωρήσεις, έχοντας, φυσικά, προσδοκώμενα έσοδα γύρω στα δύο εκατ. ευρώ.

Υπάρχει ο κίνδυνος, λοιπόν, το Τ.Ε.Ε. από τεχνικός σύμβουλος του Κράτους να μετατραπεί σε φορέα πιστοποίησης των μηχανικών, σε ελεγκτή και ταυτόχρονα «προστάτη» τόσο του επαγγέλματος, όσο και της ποιότητας των τεχνικών έργων της χώρας, αντικαθιστώντας τις δημόσιες υπηρεσίες. Αλλά όλα αυτά προς όφελος ποιου; Των μηχανικών και των τεχνικών που θα δουλεύουν στις μεγάλες εταιρείες, αδυνατώντας να ασκήσουν το επάγγελμα ελεύθερα; Ή της κοινωνίας που θα επιβαρύνεται συνεχώς με νέα χαράτσια και θα της προσφέρεται έργο πολύ χαμηλής ποιότητας;

Όλα τα παραπάνω έρχονται να προστεθούν στην ήδη οδυνηρή κατάσταση, στην οποία έχουν περιέλθει οι μηχανικοί τα τελευταία χρόνια, στις υπέρογκες αυξήσεις των ασφαλιστικών εισφορών, στην αύξηση της φορολογίας και στη δραματική μείωση του όγκου των δραστηριοτήτων τους. Φυσικά, οι αποφάσεις που μας οδήγησαν εδώ δεν είναι καθόλου τυχαίες, αλλά συνειδητές πολιτικές επιλογές που στόχο έχουν να μετατρέψουν τους μηχανικούς σε φτηνό εργατικό δυναμικό προς όφελος των μεγάλων κατασκευαστικών εταιρειών.

Η απάντηση σε αυτές τις πολιτικές δεν μπορεί παρά να είναι αποφασιστική. Είναι αδιαμφισβήτητο δικαίωμά μας να μπορούμε να ζήσουμε αξιοπρεπώς από την εργασία μας. Δεν πρέπει, ωστόσο, να αγνοήσουμε τις στρεβλώσεις που υπήρχαν μέχρι σήμερα στον τρόπο άσκησης του επαγγέλματος. Δεν υπερασπιζόμαστε απόλυτα την υπάρχουσα κατάσταση, αλλά προσπαθούμε να διαφυλάξουμε τα δικαιώματά μας και να αφήσουμε πίσω τις παθογένειες του παλιότερου αποτυχημένου μοντέλου οικοδομικής δραστηριότητας. Για το λόγο αυτό, η πρότασή μας πρέπει να στηριχτεί σε μια γενικότερη θεώρηση των πραγμάτων, να αποτελέσει μια συνολική λύση για τα επόμενα χρόνια και όχι να βασιστεί αποκλειστικά στην κατάσταση όπως έχει διαμορφωθεί στην περίοδο της κρίσης.

Για τους μηχανικούς, το Τ.Ε.Ε. είναι πρωτίστως ο τεχνικός σύμβουλος της Πολιτείας με αναγνωρισμένη συνεισφορά στην κοινωνία. Ταυτόχρονα είναι ένας **φορέας στην υπηρεσία της πλειοψηφίας των μηχανικών** και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να δρα εις βάρος τους, ούτε να δημιουργεί τις συνθήκες αποδυνάμωσης και εξουθένωσης των μελών του. Ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου έχει πληθώρα αρμοδιοτήτων, πολλές από τις οποίες αφορούν στο δημόσιο συμφέρον. Οφείλει να τηρεί τις καταστατικές του αρχές, σύμφωνα με τις οποίες: *«...μεριμνά για την είσπραξη των νόμιμων αμοιβών τους όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις, φροντίζει για την απασχόληση, την κοινωνική ασφάλιση, την προαγωγή και προστασία του κύρους των μελών του, την επιστημονική πρόοδο, ενημέρωση, επιμόρφωση και συνεχιζόμενη εκπαίδευσή τους...»*.

Παράλληλα, το Τ.Ε.Ε. οφείλει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της κοινωνίας και του παραγωγικού μοντέλου της χώρας. Οι στρεβλώσεις σχετικά με τις ειδικότητες που αποκτούν οι διπλωματούχοι μηχανικοί πρέπει να εξαλειφτούν. Προτείνεται ο επανακαθορισμός τους σύμφωνα με τις σημερινές απαιτήσεις και η απόδοση σαφούς όγκου επαγγελματικών δικαιωμάτων σε κάθε ειδικότητα, που να επιτρέπει στο μηχανικό να ασκεί το επάγγελμα αξιοπρεπώς. Κάθε διπλωματούχος μηχανικός θα αποκτά μια ειδικότητα με πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα. Οι ειδικότητες μπορεί να είναι λιγότερες σε αριθμό από τις υπάρχουσες στις Πολυτεχνικές Σχολές, αλλά διπλώματα συναφών σπουδών θα οδηγούν στην ίδια ειδικότητα του Τ.Ε.Ε..

Κεφάλαιο 5: Συμπεράσματα – Προτάσεις

Σε μια κοινωνία όπου επιδιώκεται η ανάπτυξη στηριζόμενη στο επιστημονικό δυναμικό της, **τα επαγγελματικά δικαιώματα είναι συνδεδεμένα με την ακαδημαϊκή γνώση και τους τίτλους σπουδών**. Διαφορετικά, το επίπεδο του παραγόμενου προϊόντος είναι πολύ χαμηλό.

Το Τ.Ε.Ε. οφείλει να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της κοινωνίας και του παραγωγικού μοντέλου της χώρας. Οι στρεβλώσεις σχετικά με τις ειδικότητες που αποκτούν οι διπλωματούχοι μηχανικοί πρέπει να εξαλειφθούν. Προτείνεται ο επανακαθορισμός τους σύμφωνα με τις σημερινές απαιτήσεις και η απόδοση σαφούς όγκου επαγγελματικών δικαιωμάτων σε κάθε ειδικότητα, που να επιτρέπει στο μηχανικό να ασκεί το επάγγελμα αξιοπρεπώς. Κάθε διπλωματούχος μηχανικός θα αποκτά μια ειδικότητα με πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα. Οι ειδικότητες μπορεί να είναι λιγότερες σε αριθμό από τις υπάρχουσες στις Πολυτεχνικές Σχολές, αλλά διπλώματα συναφών σπουδών θα οδηγούν στην ίδια ειδικότητα του Τ.Ε.Ε..

Κανείς διπλωματούχος μηχανικός χωρίς πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα.

Για τον καλύτερο καθορισμό των ειδικοτήτων που θα έχουν άμεση σχέση με την ακαδημαϊκή γνώση, θεωρείται απαραίτητη η συνεργασία με τα Πολυτεχνεία. Μετά τον ορισμό των βασικών ειδικοτήτων του Τ.Ε.Ε., μπορεί να γίνει επαναπροσδιορισμός του προγράμματος σπουδών των σχολών, ώστε ο κάθε απόφοιτος να είναι ικανός να αποκτήσει τα ανάλογα δικαιώματα. Η ολιστική εκπαίδευση (πενταετούς φοίτησης) είναι ο θεμέλιος λίθος της επιστημονικής κατάρτισης. Είμαστε αντίθετοι στο σπάσιμο των σπουδών που οδηγεί στον κατακερματισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων και στην παραγωγή ημι-επιστημόνων.

Επιβάλλεται, επίσης, η κατάργηση του Σ.Α.Ε.Π., η οποία διαχωρίζει την ακαδημαϊκή γνώση από τα επαγγελματικά δικαιώματα και παράλληλα κρίνεται αναγκαία η διατήρηση της λειτουργίας του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., με στόχο να αναγνωρίζει τίτλους σπουδών των ιδρυμάτων της αλλοδαπής σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του Ε.Μ.Π.. Το επίπεδο της γνώσης των μηχανικών της Ελλάδας απέναντι στους απόφοιτους χιλιάδων Κολλεγίων του εξωτερικού διασφαλίζεται μέσα από τις διαδικασίες αξιολόγησής του. Και πώς αλλιώς θα διασφαλιστεί η ποιότητα του παραγόμενου έργου; Άλλωστε, οι απόφοιτοι Πανεπιστημίων εξωτερικού με υψηλό επίπεδο σπουδών δεν έχουν να φοβηθούν τίποτα.

Στα πλαίσια της γενικότερης αναδιαμόρφωσης του τεχνικού τομέα, οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να επεκταθούν και στο χώρο των Τ.Ε.Ι., καθώς σήμερα υπάρχουν χιλιάδες απόφοιτοι των σχολών αυτών με περιορισμένα - διάχυτα επαγγελματικά δικαιώματα ή ακόμα και με ειδικότητες πολύ εξειδικευμένες χωρίς διαθέσιμο αντικείμενο εργασίας. Αδυνατούν πολλές φορές να εργαστούν αυτοτελώς και αποτελούν φτηνό εργατικό δυναμικό για τις μεγάλες τεχνικές εταιρείες. Η αξιολόγηση, λοιπόν, σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες πρέπει να γίνει και εδώ. Οι σχολές που κρίνονται αναγκαίες να αναβαθμιστούν σε Πολυτεχνικές με πέντε χρόνια φοίτησης και πλήρες πρόγραμμα σπουδών, ενώ άλλες που κρίνονται αναγκαίες σε τεχνικό επίπεδο (π.χ. εργοδηγοί), να διατηρηθούν με λιγότερα χρόνια φοίτησης.

Όσον αφορά, στους αποφοίτους των Τ.Ε.Ι. μέχρι σήμερα, να δοθεί σε αυτούς η δυνατότητα να επιλέξουν ανάμεσα στην παραμονή τους στο σημερινό καθεστώς ή στην εξέλιξή τους σε μηχανικούς μέσα από τη φοίτησή τους σε Πολυτεχνικές Σχολές. Δηλαδή, θα τους δίνεται η δυνατότητα να παρακολουθήσουν όσα μαθήματα δεν έχουν διδαχθεί, ώστε να αποκτήσουν τις ανάλογες γνώσεις που αντιστοιχούν στην ειδικότητα που θα πάρουν. Δε θα υπάρχει περιορισμός στον αριθμό των μαθημάτων που θα κριθεί ότι πρέπει να παρακολουθήσουν. Το ρόλο αυτό της αξιολόγησης μπορεί να αναλάβει το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. που έχει την κατάλληλη υποδομή.

Επιπλέον, είμαστε ενάντια στο διαχωρισμό των μηχανικών σε Α και Β, όπως προτάθηκε από το Τ.Ε.Ε.-Τ.Κ.Μ. Στην ουσία είναι ένας περαιτέρω κατακερματισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων που έρχεται να συμπληρώσει τις πιστοποιήσεις και έχει τις συνέπειες που περιγράφηκαν προηγουμένως. Και ας μη βιαστούμε να πιστέψουμε ότι δε θα επηρεάσει τους σημερινούς ελεύθερους επαγγελματίες, καθώς δεν

ξέρουμε που θα γίνει αυτός ο διαχωρισμός ή ότι δε θα επεκταθεί αργότερα. Επίσης, αναφέρεται ότι για τη μετάβαση από τη μία βαθμίδα στην άλλη, «η εμπειρία θα πρέπει αποδεδειγμένα να θεμελιώνεται και να συνοδεύεται υποχρεωτικά με τεκμηρίωση που στηρίζεται και στη φορολογία εισοδήματος». Δηλαδή, στις σημερινές εποχές με την ελάχιστη επαγγελματική δραστηριότητα και τις πενιχρές αμοιβές του ιδιωτικού τομέα, ελάχιστοι θα καταφέρνουν να μεταπηδήσουν στη δεύτερη βαθμίδα. Και όσοι σήμερα είναι Β μηχανικοί, πού θα βρουν εργασία, όταν τα τεχνικά γραφεία θα έχουν τη δυνατότητα να προσλάβουν Α μηχανικούς με πολύ μικρότερη αμοιβή; Η συνολικότερη πρόταση του Τ.Ε.Ε.-Τ.Κ.Μ. βασίζεται στη λογική που υποστηρίζει ότι οι ικανοί θα ανταπεξέλθουν και θα ανέλθουν αποκτώντας επαγγελματικά δικαιώματα. Στην πραγματικότητα, όμως, είναι φρούδες ελπίδες, καθώς βρισκόμαστε όλοι στη χαμηλότερη βαθμίδα και η αναβάθμισή μας θα ελέγχεται από εξεταστικές και οικονομικές απαιτήσεις.

Για την άδεια άσκησης επαγγέλματος μοναδικό προαπαιτούμενο πρέπει να είναι ο τίτλος σπουδών. Η εργασιακή εμπειρία είναι απολύτως θεμιτή και αναγκαία για τους νέους μηχανικούς. Σε καμία περίπτωση, όμως, αυτή δεν μπορεί να αποτελεί δικαιολογία για την εκμετάλλευσή των νέων μηχανικών μέσα από προγράμματα πρακτικής εξάσκησης του επαγγέλματος με μηδαμινές απολαβές.

Βέβαια, οι νέοι μηχανικοί μετά την αποφοίτησή τους έχουν τη «φρέσκια» γνώση, αλλά όχι την εμπειρία. Παρατηρείται το φαινόμενο, ειδικά στους αυτοαπασχολούμενους, αδυναμίας διεκπεραίωσης ενός έργου, καθώς προκύπτουν ερωτήματα και απορίες. Το Τ.Ε.Ε. οφείλει να παίξει καθοριστικό ρόλο και να σταθεί αρωγός προς τους νέους μηχανικούς. Προτείνεται η δημιουργία ενός υποστηρικτικού μηχανισμού από το Τ.Ε.Ε. με επιτροπές έμπειρων μηχανικών κάθε ειδικότητας που θα συσταθούν σε όλες τις πόλεις. Κάθε νέος μηχανικός (ακόμα και παλιότερος) θα απευθύνεται στις επιτροπές αυτές, ώστε να επιλύει τα ζητήματα που προκύπτουν, χωρίς να γίνεται έρμαιο εκμετάλλευσης.

Με γνώμονα την αξιοπρέπειά μας, προτείνουμε:

- Την κατάργηση του Ν. 4254/2014, που κατακερματίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα και εξισώνει τα Πολυτεχνεία με τα Κολλέγια.
- Την κατοχύρωση των επαγγελματικών μας δικαιωμάτων με την κτήση ενιαίου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών 5ετούς διάρκειας.
- Τη διασφάλιση του κύρους του επαγγέλματος μέσα από την αξιοπρεπή εργασία, τόσο ως ελεύθερος επαγγελματίας, όσο και ως δημόσιος ή ιδιωτικός υπάλληλος.
- Τη διασφάλιση της λειτουργίας του Τ.Ε.Ε. προς όφελος όλων των μελών του και όχι εις βάρος τους.
- Τον επανακαθορισμό των ειδικοτήτων του Τ.Ε.Ε. και την προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών των Πανεπιστημίων σε αυτές, με στόχο να αποδίδονται πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα για κάθε μηχανικό.
- Την επίλυση των διαφορών μεταξύ των ειδικοτήτων με επιστημονικούς όρους και λιγότερες επικαλύψεις.
- Την προσαρμογή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις σύγχρονες απαιτήσεις. Την αξιολόγηση των Τ.Ε.Ι., την αναβάθμιση όσων σχολών κρίνονται απαραίτητες και τη μετατροπή των υπολοίπων σε διετούς φοίτησης. Ιδιαίτερη μέριμνα για τους αποφοίτους προηγούμενων ετών.
- Την κατάργηση οποιασδήποτε μορφής πιστοποιήσεων και εξεταστικών διαδικασιών, που στόχο έχουν τον κατακερματισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων.
- Την επαναφορά των ελάχιστων αμοιβών που διασφαλίζουν την ποιότητα των έργων και την αξιοπρεπή εργασία των μηχανικών.
- Την επαναφορά της εισφοράς 2% επί της νόμιμης αμοιβής, ώστε το Τ.Ε.Ε. να έχει τουλάχιστον τα απαραίτητα έσοδα για να πραγματοποιεί απρόσκοπτα το έργο του.
- Την εξασφάλιση της δωρεάν διαρκούς επιμόρφωσης των μηχανικών μέσα από σεμινάρια που θα διοργανώνει το Τ.Ε.Ε..

Παράρτημα Ι

Στον Πίνακα που ακολουθεί περιγράφεται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για κάθε μία από τις βασικές ειδικότητες του Τ.Ε.Ε., καθώς και παρατηρήσεις σχετικά με επικαλύψεις αντικειμένων και άλλα προβλήματα, όπως παρουσιάζονται στο πόρισμα της Ομάδας Εργασίας του Τ.Ε.Ε./Τ.Κ.Μ. «Ειδικότητες Μηχανικών και Επαγγελματικά Δικαιώματα» (Θεσσαλονίκη, 2006).

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Πολιτικοί Μηχανικοί	N. 4663/1930 (ΦΕΚ 149 Α, 9-5-1930) N. 6422/1934 (ΦΕΚ 412 Α, 28-11-1934), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Π.Δ. 50/2003 (ΦΕΚ 50 Α, 3-3-2003) Β.Δ. του ΦΕΚ 82 Α, 17-3-1950 Π.Δ. 472/1985 (ΦΕΚ 168 Α, 2-10-1985) Π.Δ. 252/1988 (ΦΕΚ 106 Α, 1-7-1988) Π.Δ. 50/2003 (ΦΕΚ 50 Α, 3-3-2003) Εγκύκλιος 51502/1967 Γραφείου Πολεοδομίας Αθηνών Εγκύκλιος 26903/46/71 Έγγραφο Α.85753/71 ΥΔΕ (Διεύθυνσις Α3/ε) Εγκύκλιος Ε. 6211/8/72 (Υπ. Οικ. Δ/νσις Ε3/Υ) Έγγραφο Ε.31496/72 ΥΔΕ (Υπ. Οικ. Δ/νσις Ε3/γ) Έγγραφο Α.86432/72 ΥΔΕ (Δ/νσις Ε3/γ) Έγγραφο Ε.27928/72 ΥΔΕ (Υπ. Οικ. Δ/νσις Ε3/γ) Έγγραφο 24516/75 ΥΔΕ (Υπ. Οικ. Δ/νσις Ε3/α)	Ο βασικός νόμος που καθορίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα των Πολιτικών Μηχανικών είναι ο Ν. 4663/1930 (ΦΕΚ 149 Α/9-5-1930) «Περί ασκήσεως του επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού, Αρχιτέκτονος και Τοπογράφου», στον οποίο ορίζονται τα δικαιώματα και οι αρμοδιότητες των τριών αυτών ειδικοτήτων. Η ειδικότητα του Πολιτικού Μηχανικού επικαλύπτει τόσο αυτή του Αρχιτέκτονα, όσο και του Τοπογράφου Μηχανικού. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 6422/1934 (ΦΕΚ 412 Α, 28-11-1934) «Περί ασκήσεως του επαγγέλματος του Μηχανολόγου, του Ηλεκτρολόγου και του Μηχανολόγου Ηλεκτρολόγου Μηχανικού, ως και του Ναυπηγού», επιτρέπεται σε διπλωματούχους Ανώτατης Τεχνικής σχολής ημεδαπής ή αλλοδαπής άλλων ειδικοτήτων, και συνεπώς και στους Πολιτικούς Μηχανικούς, η άσκηση του επαγγέλματος όταν πρόκειται για απλές μηχανολογικές ή ηλεκτρολογικές ή ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, χωρίς όμως χρήση του τίτλου του Μηχανολόγου, Ηλεκτρολόγου, Μηχανολόγου-Ηλεκτρολόγου ή Ναυπηγού Μηχανικού. Το ίδιο δικαίωμα περιγράφεται αναλυτικότερα και στο Β.Δ. του ΦΕΚ 82 Α/17-3-1950 «Περί διαιρέσεως, κατατάξεως και απογραφής των μηχανολογικών εγκαταστάσεων περί αδειών εκπονήσεως μελετών μηχανολογικών εγκαταστάσεων, επιβλέψεως εκτελέσεως και επιβλέψεως της λειτουργίας αυτών», όπου αποσαφηνίζεται και η έννοια της απλής μηχανολογικής εγκατάστασης.
Αρχιτέκτονες Μηχανικοί	N. 4663/1930 (ΦΕΚ 149 Α, 9-5-1930), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 6434/1934 N. 6422/1934 (ΦΕΚ 412 Α/28-11-1934), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Π.Δ. 50/2003 (ΦΕΚ 50 Α, 3-3-2003) Ν. 3255/2004 (ΦΕΚ 138 Α, 2004) Β.Δ. του ΦΕΚ 82 Α, 17-3-1950 Π.Δ. 472/1985 (ΦΕΚ 168 Α, 2-10-1985) Π.Δ. 105/2004 (ΦΕΚ 72 Α, 4-3-2004) Π.Δ. 206/1999 (ΦΕΚ 179 Α, 6-9-1999) Π.Δ. 208/1999 (ΦΕΚ 179 Α, 6-9-1999) Π.Δ. 211/1999 (ΦΕΚ 179 Α, 6-9-1999) Π.Δ. 53/2004 (ΦΕΚ 43 Α, 11-2-2004) Εγκύκλιος 51502/67 Γραφ. Πολ/μίας Αθηνών Εγκύκλιος 26903/46/71 Έγγραφο Α.85753/71 ΥΔΕ (Διεύθυνσις Α3/ε) Εγκύκλιος Ε.6211/8/72 (Υπ. Οικ. Δ/νσις Ε3/Υ) Έγγραφο Ε.31496/72 ΥΔΕ (Υπ. Οικ.	Βασικός νόμος για τους Αρχιτέκτονες είναι ο Ν. 4663/1930 (ΦΕΚ 149 Α, 9-5-1930) «Περί ασκήσεως του επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού, Αρχιτέκτονος και Τοπογράφου», στον οποίο ορίζονται τα δικαιώματα και οι αρμοδιότητες των τριών αυτών ειδικοτήτων. Η ειδικότητα του πολιτικού μηχανικού επικαλύπτει αυτή του αρχιτέκτονα. Επίσης δίνεται η δυνατότητα στους τοπογράφους να αναλάβουν απλές αρχιτεκτονικές ή οικοδομικές εργασίες και μέχρι διώροφων κτιρίων.

	Δ/νσις Ε3/γ) Έγγραφο Α.86432/72 ΥΔΕ (Διεύθυνσις Α3/ε) Έγγραφο Ε.27928/72 ΥΔΕ (Υπτηρ. Οικ. Δ/νσις Ε3/γ) Έγγραφο 24516/75 ΥΔΕ (Υπτηρ. Οικ. Δ/νσις Ε3/α)	
Τοπογράφοι Μηχανικοί	Ν. 4663/1930 (ΦΕΚ 149 Α, 9-5-1930), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 6434/1934 Εγκύκλιος 51502/67 Γραφείου Πολεοδομίας Αθηνών Έγγραφο Α3ε/014/101/16-6-1977 Υπουργείου Δημοσίων Έργων Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας 678/2005 Γνωμοδότηση Ν.Σ.Κ. (Τμήμα Β) 451/2010, που έγινε αποδεκτή με την υπ' αριθ. ΔΤΕ/β/34285/375/24-09-2010 απόφαση ΥΠΕΚΑ	Ο πρώτος νόμος που ασχολείται με τα επαγγελματικά δικαιώματα του Τοπογράφου είναι ο Ν. 4663/1930 (ΦΕΚ 149 Α, 9-5-1930), ο οποίος τροποποιήθηκε με το Ν. 6434/1934. Με αυτόν θεσπίζεται το δικαίωμα εκπόνησης τοπογραφικών διαγραμμάτων, καθώς και έκδοσης οικοδομικής αδείας για ανέγερση έως διώροφου κτιρίου σε αυτούς που ασκούν το επάγγελμα του τοπογράφου. Με την εγκύκλιο 51502/67 του Γραφείου πολεοδομίας Αθηνών, οι Τοπογράφοι έχουν δικαίωμα υπογραφής αρχιτεκτονικών και στατικών μελετών για οικίες και καταστήματα «μετά δύο το πολύ δαπέδων άνευ άλλης προβλέψεως (π.χ. υπόγειον, ισόγειον άνευ προβλέψεως) ή ισόγειον και Α όροφος άνευ υπογείου και άνευ προβλέψεως». Με το έγγραφο Α3ε/014/101/16-6-1977 του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, ξεκάθαρα πλέον, δίνεται η δυνατότητα να γίνονται δεκτές χωρίς περιορισμούς οι μελέτες (αρχιτεκτονικές και στατικές) που υποβάλλονται από Αγρονόμους Τοπογράφους Μηχανικούς για μέχρι διώροφα κτίρια με υπόγειο και πρόβλεψη ενός ορόφου. Με το ΦΕΚ 168 Δ/2-10-1985 μπορούν να εγγράφονται στο Μ.Ε.Κ. (Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών) οι διπλωματούχοι Τοπογράφοι Μηχανικοί, στις κατηγορίες έργων οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών και λιμενικών έργων. Με την υπ' αριθ. 678/2005 Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ακυρώνεται η παρ. 2 του άρθρου 1 του Π.Δ. 318/1994 που αφορά τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων των Τμημάτων Πολιτικών Δομικών έργων, Πολιτικών έργων υποδομής και Τοπογραφίας της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογίας Εκπαιδευτικών ιδρυμάτων των Τ.Ε.Ι. Από την υπ' αριθ. 451/2010 Γνωμοδότηση Ν.Σ.Κ. (Τμήμα Β), προκύπτει ότι δικαίωμα σύνταξης εξαρτημένων τοπογραφικών διαγραμμάτων (Ε.Γ.Σ.Α. '87) έχουν οι αγρονόμοι-τοπογράφοι μηχανικοί & οι πολιτικοί μηχανικοί των Α.Ε.Ι. και οι πολιτικοί υπομηχανικοί, υπό τους περιορισμούς που θέτει το Β.Δ. 769/1972
Μηχανικοί Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Α.Π.Θ. και Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)	Π.Δ. 240/1994 Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων Ν. 3255 ΦΕΚ 138Α (2004)	Το Π.Δ. 240/1994 αφορά στη «Μετονομασία του Τμήματος Χωροταξίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και επαγγελματική κατοχύρωση των πτυχιούχων» Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους Ο Ν. 3255 ΦΕΚ 138Α (2004) με τίτλο «Ίδρυση Τμημάτων ΑΕΙ-ΤΕΙ, εκπαιδευτικών, πανελληνίων εξετάσεων κ.λπ.» περιγράφει την ίδρυση τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης με έδρα την πόλη της Βέροιας
Μηχανολόγοι, Ηλεκτρολόγοι, Ηλεκτρονικοί Μηχανικοί	Ν. 6422/34 (ΦΕΚ 412 Α/1934) Β.Δ. 16/17-3-1950 (ΦΕΚ 124 Α/1950) Β.Δ. ΦΕΚ 307/27-11-1951 Β.Δ. ΦΕΚ Α, 15-4-1958 Π.Δ. 274/1997	1. Ταξινόμηση Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων Β.Δ. 16/17.3.1950 (ΦΕΚ 124 Α, 17.3.50) «Περί διαιρέσεως κατατάξεως και απογραφής των Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων, περί αδειών εκπονήσεως μελετών Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων, επιβλέψεως, εκτελέσεως και επιβλέψεως της λειτουργίας

		αυτών». Όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 477/74 2. Ταξινόμηση ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων Β.Δ. ΦΕΚ 307/27.11.1951 Περί τροποποιήσεως Διαταγμάτων από 14.10.1937 «περί διαιρέσεως των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων εις ειδικότητα», κατηγορίας από 19.3.1938 «περί χορηγήσεως αδειών και πτυχίων ΣΤ ειδικότητος» από 4.11.1949 «περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως του από 13.12.1948 Β.Δ. κ.λπ.» Π.Δ. 50/3-3-2003 περί άσκησης του επαγγέλματος του Ηλεκτρολόγου 3. Χαρακτηρισμός χημικών εγκαταστάσεων Β.Δ. ΦΕΚ Α, 15-4-1958 Περί χαρακτηρισμού των Χημικών Εγκαταστάσεων κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4 του Ν. 6422/1934. Π.Δ. 274/1997 (Σύμφωνα και με τις τροποποιήσεις που υπήρξαν με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας 2184/2001) το Π.Δ. εισάγει την έννοια των Χημικών Εγκαταστάσεων, ως αυτοτελών εγκαταστάσεων, ενώ μέχρι σήμερα υπάγονται στις μηχανολογικές εγκαταστάσεις ως επιμέρους τμήματά τους και διαφοροποιεί τις Χημικές Εγκαταστάσεις σε απλές και μη απλές με κριτήριο την ισχύ του εγκατεστημένου εξοπλισμού τους ανάλογα με το αντικείμενο της επαγγελματικής δραστηριότητας. Σχόλια δυνάμει του Ν. 6422/1934 «περί άσκησης του επαγγέλματος του Μηχανολόγου, Ηλεκτρολόγου, Μηχανολόγου - Ηλεκτρολόγου και Ναυπηγού», άρθρον 3 παραγρ. 2 οι Διπλωματούχοι Μηχανικοί Ανωτάτων Τεχνικών Σχολών ετέρας των ως άνω ειδικότητος, έχουσι το δικαίωμα αυτοδικαίως και άνευ χορηγήσεως σχετικής αδείας του επί της Συγκοινωνίας Υπουργού να ασκήσωσι το επάγγελμα του Μηχανολόγου ή Ηλεκτρολόγου άνευ όμως της χρήσεως του τίτλου «Διπλωματούχος Μηχανολόγος ή Ηλεκτρολόγος», προκειμένου περί των απλών Μηχανολογικών ή ηλεκτρολογικών ή ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, ΦΕΚ 429^Α/1937. Εν συνεχεία δια του από 12.9.35 Π.Δ., 14/25.10.37 Β.Δ. και 22/27.11.51 Β.Δ. καθορίστηκαν τα όρια των απλών ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων για την εφαρμογή του άρθρου 3 του Ν. 6422/1934 σύμφωνα με τα οποία απλές ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις θεωρούνται α) οι κατηγορίες 1 και 2 της Α' ειδικότητος, ήτοι η κατηγορία εσωτερικών ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ισχύος μέχρι 25 KW και β) η κατηγορία 1 της Γ' ειδικότητος ήτοι η κατηγορία ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις Εργοστασίων ή Συνεργείων ή επαγγελματικής Βιομηχανίας εγκατεστημένης ισχύος μέχρι 50 KW άνευ κέντρου παραγωγής για ίδια χρήση και χωρίς ίδιο υποσταθμό υποβιβασμού της τάσης. Κατά συνέπεια οι Χημικοί Μηχανικοί βάσει των ως άνω Νόμων και Διαταγμάτων έχουν το δικαίωμα της εκπόνησης μελέτης και εκτελέσεως των ως άνω περιγραφεισών ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων.
Μηχανικοί Η/Υ και Πληροφορικής (Πανεπιστήμιο Πατρών)	Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17-3-1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Μηχανικοί Παραγωγής και Διοίκησης	Π.Δ. 71/95 (ΦΕΚ 49 Α/1995) Π.Δ. 372/97, άρθρο 2 Π.Δ. 90/2000 Ν. 6422/1934, άρθρο 3	Το Π.Δ. 71/95 (ΦΕΚ 49 Α/1995) αφορά στην «Επαγγελματική κατοχύρωση πτυχιούχων Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης & Μηχανικών Ορυκτών πόρων του Πολυτεχνείου Κρήτης»

(Πανεπιστήμιο Κρήτης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)	Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Μηχανικοί Περιβάλλοντος (Πανεπιστήμιο Θράκης, Πανεπιστήμιο Κρήτης)	Π.Δ. 365/1993 (ΦΕΚ 156 Α, 1993) Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Π.Δ. 365/1993 (ΦΕΚ 156 Α, 1993) αφορά στην «ίδρυση, οργάνωση κα λειτουργία Τμημάτων στο Δ.Π.Θ.» Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Μηχανικοί Η/Υ, Τηλεπικοινωνιών και Δικτύων (Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας)	Π.Δ. 82/2000 Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Ναυπηγοί Μηχανολόγοι Μηχανικοί (ΕΜΠ)	Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Α.Ν. 388/1968 Π.Δ. 472/1985 Εγγραφή στο ΜΕΚ Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Μηχανικοί Μεταλλείων - Μεταλλουργοί (ΕΜΠ)	Μεταλλευτικός Κώδικας (Ν. 1428/1984) Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Π.Δ. 472/1985 Εγγραφή στο ΜΕΚ Π.Δ. 368/1994 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Μηχανικοί Διαχείρισης Ενεργειακών Πόρων (Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)	Π.Δ. 203/1999 Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Ηλεκτρονικοί Μηχανικοί και Μηχανικοί Υπολογιστών (Πανεπιστήμιο Κρήτης)	Π.Δ. 372/1997 (ΦΕΚ 243 Α, 1997) Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 (εκπόνηση μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους) Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Π.Δ. 372/1997 αφορά στη «Μετονομασία τμήματος και επαγγελματική κατοχύρωση πτυχιούχων Τμημάτων του Πολυτεχνείου Κρήτης»
Μηχανικοί Ορυκτών Πόρων (Πανεπιστήμιο Κρήτης)	Π.Δ. 71/1995 Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους
Μηχανικοί Οικονομίας και Διοίκησης (Πανεπιστήμιο Αιγαίου)	Π.Δ. 83/2000 Ν. 6422/1934, άρθρο 3 Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871/10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Το Β.Δ. 16/17.3.1950, κεφ.1, άρθρο 2 αφορά στο δικαίωμα εκπόνησης μελέτης απλών εγκαταστάσεων από μη Μηχανολόγους

Χημικοί Μηχανικοί	N. 3518/1928 N. 6422/1934 N. 6129/1934, άρθρα 6 και 9 B.Δ. 17.3.1950 B.Δ. 17.12.1953 N. 3214/1955 -B.Δ. 1.5.1958 B.Δ. 8.8.1958 Π.Δ. 792/1960 Π.Δ. 472/1985 Εγγραφή στο ΜΕΚ Π.Δ. 609/1985 Π.Δ. 368/1994 Π.Δ. 274/1997, όπως τροποποιήθηκε από το Συμβούλιο Επικρατείας έπειτα από προσφυγή του ΠΣΔΜΗ (ΣΤΕ αρ. 2184/2001) Έγγραφα ΥΠΕΧΩΔΕ αρ. πρωτ. 33852/622/6.12.79 και 36871 /10.12.79 σχετικά με τη θερμομόνωση κτιρίων	Με το Ν. 3518/1928 καθίσταται υποχρεωτική η πρόσληψη Χημικού στις ακόλουθες Χημικές Βιομηχανίες: 1. Βιομηχανίες παρέχουσαι κινδύνους εκρήξεως ή αναφλέξεως • Βιομηχανίες που χρησιμοποιούν εύφλεκτα εκχυλιστικά υγρά • Νευτοποιεία • Οινόπνευματοποιεία • Λοιπά εύφλεκτα υλικά 2. Βιομηχανίες παρέχουσαι κινδύνους δηλητηριάσεως • Δηλητηριώδη χημικά προϊόντα και λιπάσματα • Μεταλλουργία μολύβδου, χαλκού, αρσενικού, ψευδαργύρου και λοιπών δηλητηριωδών μετάλλων • Χρωματουργεία 3. Βιομηχανίες παρέχουσαι κινδύνους μόλυνσεως • Εργοστάσια που κατεργάζονται ζωικά απορρίματα • Εργοστάσια παρασκευής διατηρημένων τροφών Οι αντιπαραθέσεις με τον Σύλλογο των Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων άρχισαν με την εφαρμογή του Νόμου 6422/1934 που, με βάση το Β.Δ. 17.3.1950, ερμηνεύτηκε ότι και ο Μηχανολόγος Μηχανικός έχει δικαιώματα τεχνικής εποπτείας και διεύθυνσης Χημικών Βιομηχανιών. Επίσης ερμηνεύτηκε ότι ο Χημικός Μηχανικός έχει ίδια δικαιώματα με τον Μηχανολόγο Μηχανικό σε όλες τις απλές μηχανολογικές εργασίες. Στη συνέχεια επιχειρήθηκε να καθορισθούν οι Χημικές Βιομηχανίες με το Β.Δ./1958 και τελικά με το Π.Δ. 274/1997.
---------------------------------	--	--